

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Etyczne dylematy zawodu dziennikarskiego
Prowadzący	ks. dr Jarosław Sobkowiak
Wydział	Wydział Nauk o Komunikacji i Dziennikarstwa
Kierunek	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	II
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Nauki o komunikacji społecznej i mediach
Obowiązuje od roku akademickiego	2024/2025
Rok studiów	1
Semestr	2
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	DK2_W03, DK2_W13, DK2_U13, DK2_K01, DK2_K05, DK2_K06, DK2_K07
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	konwersatorium
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Warunkiem wstępnym uczestnictwa w konwersatorium jest znajomość Karty Etycznej Mediów oraz Kodeksu Etyki Dziennikarskiej.
Opis i cele przedmiotu Etyczne dylematy zawodu dziennikarskiego	Celem konwersatorium jest nabycie podstawowej wiedzy i wypracowanie niezbędnych kompetencji etycznych potrzebnych w wykonywaniu zawodu dziennikarza. Sposobem zdobycie wiedzy będzie część teoretyczna konwersatorium (podawane niezbędne treści przez prowadzącego) zaś sposobem uzyskania kompetencji etycznych przez studenta będzie analiza wybranych obszarów pracy dziennikarza, gdzie ze szczególnym nasileniem pojawiają się dylematy etyczne. Na podstawie przygotowanego materiału audiowizualnego student wykaże w praktyce umiejętność zastosowania zasady/zasad etycznych w konkretnej sytuacji nakreślonej w materiale

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Omówienie kontraktu zawieranego ze studentem w celu właściwego przygotowania materiału audiowizualnego	2
2. Prawda i obiektywizm w zawodzie dziennikarza	2
3. Kompetencje i/a kwalifikacje	2
4. Czy dziennikarz potrzebuje klauzuli sumienia?	2
5. Pierwszeństwo dobra odbiorcy – priorytet czy fikcja?	4
6. Czy dziennikarz ma prawo do osobistych poglądów – problematyka rzetelności dziennikarskiej	4
7. Język mediów – komunikacja czy destrukcja przekazu? Profesjonalizacja języka jako kryterium etyczne	4
8. Korupcja w mediach	2
9. Czy media lokalne są wolne od korupcji?	4
10. Pokusa dziennikarskiej sprawczości – etyczne dylematy czwartej władzy	4
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie student po tym przedmiocie będzie wiedział i umiał)	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
DK2_W03	W pogłębionym stopniu zna i rozumie praktyczne zastosowanie norm etycznych i regulacji prawnych w działalności zawodowej związanej z kierunkiem dziennikarstwo i komunikacja społeczna	W1 – student zna podstawowe dokumenty etyczne regulujące pracę dziennikarza oraz rozumie konieczność ich stosowania w praktyce dziennikarskiej (blok 1-10)	Materiał audiowizualny
DK2_W13	W pogłębionym stopniu zna i rozumie znaczenie zasad i norm etycznych w zawodzie dziennikarza	W2 – student zna i rozumie podstawowe zasady Karty Etycznej Mediów (blok 1-10)	Materiał audiowizualny, test kompetencyjny
DK2_U13	Potrafi w pogłębionym stopniu stosować zasady etyki zawodowej w zakresie własności intelektualnej i prawa prasowego	U1 – student potrafi korzystać ze sztucznej inteligencji zgodnie z zasadami etyki (blok 1-10)	Materiał audiowizualny
DK2_K01	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w zakresie norm prawnych, zasad etyki ogólnej i zawodowej	K1 – student posiada kompetencje etyczne niezbędne do właściwej oceny konkretnych dylematów etycznych oraz potrafi wskazać kierunek ich rozwiązania (blok 1-10)	Materiał audiowizualny
DK2_K05	Ma głębokie i utrwalone przekonanie o istotności zachowania się w sposób profesjonalny oraz jest gotowy do przyjęcia takiej postawy	K2 – student rozumie, że nowym imieniem etyki w zawodzie dziennikarza jest profesjonalizm (blok 1-10)	Materiał audiowizualny, test kompetencyjny
DK2_K06	Jest gotów do jasnego dostrzegania i precyzyjnego formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą, oraz jest gotów do poszukiwania	K3 – student posiada kompetencje niezbędne do zdiagnozowania działań nieetycznych oraz potrafi się im przeciwstawić, natomiast w odniesieniu do dylematów zawodu potrafi wskazać optymalne z punktu widzenia etyki rozwiązanie (blok 1-10)	Materiał audiowizualny

	optymalnych rozwiązań, postępując zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej		
DK2_K07	Jest gotów do praktycznej implementacji zasad etyki w działaniach instytucji medialnych oraz pracy w mediach i na rzecz mediów	K4 – student posiada kompetencje jasnego dostrzegania granic pomiędzy misją mediów – misją medium – a własną postawą etyczną (blok 1-10)	Test kompetencyjny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

1.	Metoda podająca z elementami dyskusji w celu zaznajomienia się z podstawami etyki w zawodzie dziennikarza
2.	Praca z materiałem audiowizualnym zawierającym studium przypadku
3.	Przygotowanie własnego materiału audiowizualnego jako pracy etapowej

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	30/1
	udział w dyskusji		
	ocena materiału prezentowanego przez studentów		
praca własna	przygotowanie scenariusza materiału oraz zmontowanie materiału audiowizualnego	30	60/2
	przygotowanie do testu końcowego	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Szczegółowe kryteria spełnienia efektów uczenia się W1, W2, U1, K1, K2, K3, K4:
 W1 – student przygotowując materiał audiowizualny musi odnieść go do zasad Karty Etycznej Mediów.
 W2 – weryfikacja odbywa się po raz pierwszy na poziomie aplikacji zasad w przygotowanym materiale, po raz drugi w teście kompetencyjnym na zakończenie semestru.

U1 – w prezentowanych materiałach audiowizualnych student jasno rozdziela elementy przygotowane z wykorzystaniem AI.

K1 – weryfikacja odbywa się poprzez aktywny udział studenta w etycznej kolaudacji materiału audiowizualnego prezentowanego w ramach zajęć.

K2 – weryfikacja tego efektu następuje poprzez jasne rozróżnienie przez studenta kwalifikacji i kompetencji.

K3 – w ramach przygotowanego przez studenta materiału ma on obowiązek na podstawie studium przypadku wskazać zachowania nieetyczne, a jednocześnie jasno nakreślić sposoby ich napiętnowania.

K4 – w ramach testu kompetencyjnego studentowi przedstawia się (za pomocą pytań jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru) konkretną sytuację do której trzeba zaimplementować odpowiednią zasadę etyczną.

Na ocenę 5 – student zna podstawowe zasady i normy etyczne, potrafi je aplikować w każdym nowym kontekście, widzi nierozzerwalny związek pomiędzy profesjonalizmem a etyką, wywiązał się ze wszystkich kryteriów oceny końcowej, materiał audiowizualny odznacza się dużym stopniem samodzielności.

Na ocenę 4 – student zna i potrafi interpretować podstawowe normy etyczne, potrafi aplikować zasady do najczęściej pojawiających się dylematów etycznych – spełnił kryteria oceny końcowej lub potrafił usprawiedliwić niedociągnięcia – materiał audiowizualny przygotowany poprawnie.

Na ocenę 3 – student zna w stopniu podstawowym i umie stosować w stopniu dostatecznym zasady etyczne i normy poznane. Przekroczył kryterium nieobecności bez próby uzasadnienia. Materiał audiowizualny przygotowany mało starannie.

Na ocenę końcową składają się:

- obecność na zajęciach – dopuszczalne 3 nieobecności – 20%
- przygotowanie i omówienie materiału – 50%
- test końcowy zaliczający semestr – 30%

Literatura obowiązkowa

1.	Karta Etyczna Mediów
2.	Kodeks Etyki Dziennikarskiej Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich
3.	Dziennikarski Kodeks Obyczajowy Stowarzyszenia Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej
4.	Spór o człowieka w mediach, red. A. Graczyk, G. Łęcicki, J.A. Sobkowiak, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2022.

Literatura uzupełniająca

1.	Brown F., Journalism Ethics, Society of Professional Journalists, edycja 4, Portland, 2011.
2.	Ethical Issues in Communication Professions, The University of Texas at Austin, Croydon, 2014.

3.	Janicki M., Władyka W., Symetryści. Jak się pomaga autokratycznej władzy
----	--

*** lista rodzajów zajęć**

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)